

Setkání ministrů 2021

Milí přátelé, sestry a bratři. Ve svém vystoupení vás chci povzbudit k zamyšlení nad znamením doby. Ježíš se (v 16. kapitole u Matouše) zlobí na své současníky, že umí posoudit, zda bude pršet nebo ne, ale znamení doby posoudit neumí. Nezlobí se Ježíš i na nás?

Ve čtvrtém článku Řehole máme úkol „z evangelia přecházet k životu a ze života k evangeliu“. Tato výzva je převzatá z jednoho dokumentu II. vatikánského koncilu, a když se mi někdy v roce 1987 dostala Řehole do rukou, velmi silně mě oslovila. Od života k evangeliu přecházíme, když hledáme odpověď na otázky našeho života, podobně jako židé, kteří přišli za Ježíšem a ptali se, proč zrovna těch 18 zemřelo, když se na ně zřítily věž v Siloe. Ale těžší je přecházet od evangelia k životu, protože to znamená tvůrčí činnost, prostě něco vymyslet. Vezměme si Matoušovu 25.

kapitolu: měl jsem hlad, měl jsem žízeň, byl jsem migrant, ..., která končí pro ty, co nepřešli od evangelia k životu tragicky. Ježíš jim říká: „Pryč ode mne, zlořečení ...“. Donedávna se za hlavní úkoly církve považovaly evangelizace a liturgie. Přece nás učili, že naším hlavním úkolem je chodit v neděli do kostela. Benedikt XVI. k těmto dvěma úkolům přidal charitu. Udělal trojnožku: charita, evangelizace a liturgie.

Charita je široký pojem, nejen to, co vypočítává Matouš. Dnes musíme zahrnout i pustošení Země, protože budoucí generace je ohrožena klimatickou změnou, zbrojením, které spotřebovává zdroje a přibližuje lidstvo k válečným katastrofám, nárůstu nenávisti, která likviduje bratrství. Bez bratrství nebude budoucnost, čtěme Fratelli tutti. Charita znamená nejen konkrétní pomoc konkrétním lidem, ale také systémovou změnu, která založí nové, spravedlivější uspořádání světa. Toho lze dosáhnout dobrou politikou, ke které jsou zváni všichni sekulární františkáni. Chodit k volbám a dobře volit je také součást politiky. Čtěme Laudato si.

Dalším znamením doby je synodalita. Katolická církev je uspořádána hierarchicky. Je to překonaný model, který má řadu slabin. Není naším úkolem dělat v církvi revoluci, ale ukázat na naší správě Řádu, že to jde jinak. Demokratický a genderově vyvážený model, který jsme dostali od Pavla VI. v naší Řeholi, musíme rozvíjet a obhájit. Tím dáme ostatním v církvi příklad, že to jde i jinak.

Velkým znamením doby, které přišlo za pouhých 20 let je digitální kultura. Po staletí se křesťanství ztotožnilo se zemědělskou kulturou. Církevní rok kopíroval rok zemědělce, kostel stojící uprostřed zemědělských usedlostí garantoval jistotu Boží pomoci. Průmyslovou kulturu církev obtížně doháněla, koncil přišel pozdě a zdaleka jsme jej za 50 let nevstřebali. Víme si rady s novými věcmi? Okamžitý přenos informací, informace pro každého, každý je tvůrcem informací a může poslat, co chce, kam chce. Úžasný vynález. Jenže jsme se s ním ještě nenaučili zacházet. Ve virtuálním světě se snadno ztrácí realita a pravda. Ježíš stál pevně v realitě své doby. Chodil pěšky po zemi, dotýkal se nemocných, mluvil s lidmi. S nikým nemanipuloval, to, co učil, to sám žil a dosvědčil na svém těle až na kříž. My podléháme manipulátorům ze sociálních sítí a necháváme si vnutit nenávist k těm, kdo jsou jiní než ti „naši“ ze sociální bubliny.

Pro záchranu světa je podstatná role žen. Vzkříšený Ježíš posílá Marii Magdalénu zvěstovat bratřím, že vstal v mrtvých. A ona všem říká: „Viděla jsem Pána a toto že jí

řekl“. V našem Řádu máme většinu žen, tak je šance toto znamení doby nějak uskutečňovat.

Pozornost papežů poslední doby se zaměřuje na manžele a rodiny. Svatý František založil třetí řád právě pro manžele, aby mohli uprostřed svých rodin chválit Pána jako on. V našich společenstvích je manželských párů poměrně málo. Moc se s tím dělat nedá, ale něco snad. Mohli bychom upravit naše předpisy tak, abychom dali najevo, že partner, který není členem, je ve společenství vítán a může se našich setkání zúčastnit. Svatý Jan Pavel II. učil, že člověk se Bohu podobá spíše jako společenství, než jako jednotlivec. A manželé jsou skutečným obrazem Božím. Ježíš v polemice s farizeji o rozlukovém lístku cituje Genezi, že Bůh stvořil člověka jako muže a ženu ke svému obrazu. V praxi to ale vypadá jinak. Když vejde do kostela biskup, všichni povstanou, když vejdou manželé, nikdo si jich nevšimne... Čtème Amoris laetitia. Tříkrálové události 2021 v americkém Kapitolu ukázaly velké znamení doby, které jsme si ještě moc neuvědomili. Je to obrovská moc manipulací na sociálních sítích. Svět udělal další krok k propasti. Bohužel v USA je mnoho katolíků, kteří zastávají tvrdě konzervativní postoje a šíří nenávisť. Aby se ze Sekulárního františkánského řádu nestala sekta, to také leží na zodpovědnosti těch, co Řád vedou. Dne 11. ledna papež František varoval, že skupiny, které se nezařadily do společnosti, se budou dopouštět násilí. My katolíci jsme náchylní od svatého nadšení přejít až k nenávisti. My si myslíme, že nejlépe víme, co je správné a kdo má pravdu. To, že jsme často mimo evangelium, to neřešíme. Opíráme se o jakousi kulturní tradici, kterou zaměňujeme za evangelium. Kdybychom se drželi evangelia, neměli bychom odmítavý postoj vůči migrantům, starali bychom se o životní prostředí a byli proti zbrojení a válkám. A byli bychom milosrdní k hříšníkům. Místo toho snadno propadáme konspiračním teoriím, které se na nás valí z internetu. Každý člověk prý má sklony k paranoii. Lidé chtějí vysvětlit složité společenské jevy jednou příčinou. A to nejde. Demokratický systém se dostal do krize, možná i proto, že lidé u nás se mají poměrně dobře, tak je ani nenapadne, aby se angažovali v politice a usilovali o pořádanou a spravedlivou společnost. Natož aby vstupovali do politických stran. Jenže jiná cesta není.

Milí přátelé, podělil jsem se s vámi o pár nápadů na téma znamení doby. Náš Řád stojí na místních společenstvích a vy, jejich ministři, nesete velkou odpovědnost. Přeji vám, abyste vedle přemýšlení o svém poslání naslouchali Duchu svatému, protože On má pro náš složitý svět stále řešení. Pokoj a Dobro.